
JAARVERSLAGGEVING   **2022**

Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op
Gereformeerde Grondslag

te GOES

Goes, 30 juni 2023

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
VERSLAG TOEZICHTHOUDER	25
JAARREKENING	
BALANS PER 31 DECEMBER 2022	29
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	29
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022	30
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	30
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022	31
GRONDSLAGEN	32
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	35
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	38
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	41
WNT	42
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	44
OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING	46
BIJLAGEN	
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 VAN DE DR. C. STEENBLOKSCHOOL	52
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 VAN DE STICHTING	53

ONDERTEKENING

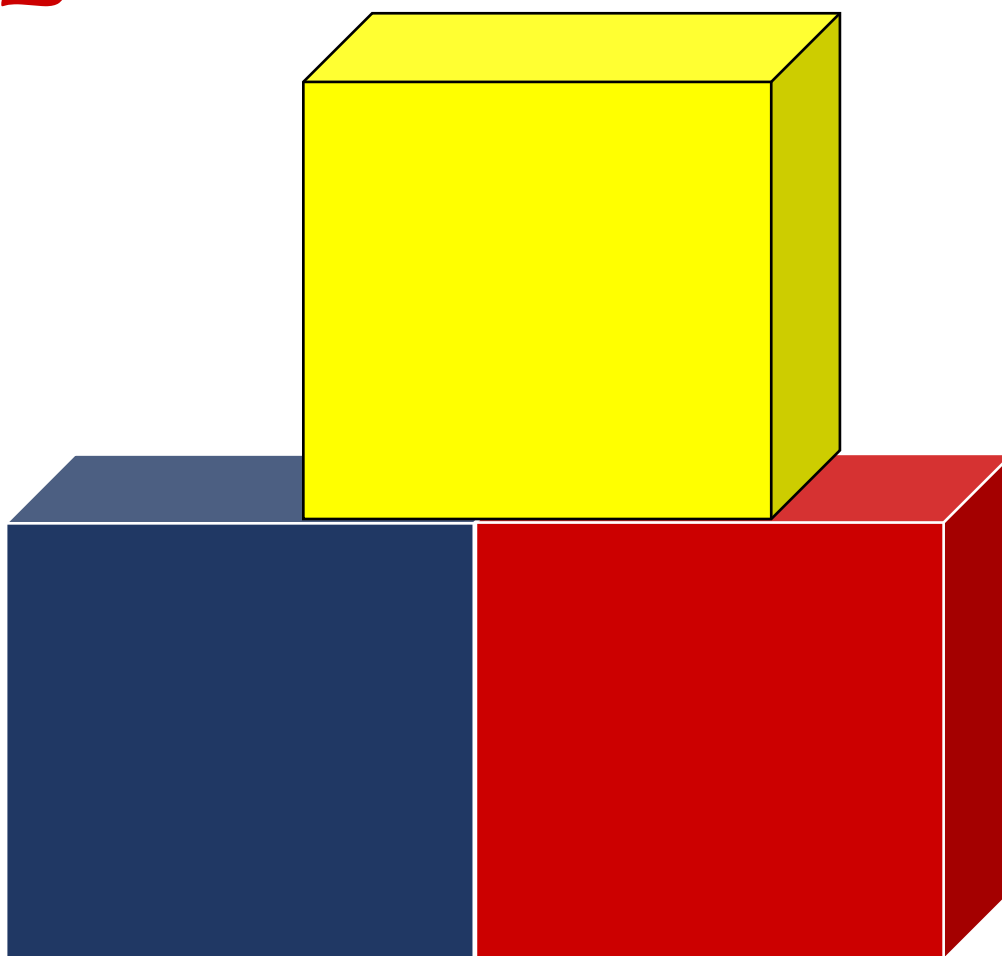
Naam

Handtekening

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dr. C. Steenblokschool

Bestuursverslag *2022*

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren wij u het bestuursverslag over het jaar 2022 van de dr. C. Steenblokschool.

In dit bestuursverslag willen we alle belanghebbenden en belangstellenden, vooral de ouders van de kinderen op school, met wie we samen de kinderen opvoeden en toerusten, informeren over datgene wat de school het afgelopen jaar heeft gedaan. U kunt hierin vinden welke doelen gehaald zijn en welke soms niet gehaald zijn en waarom. Ook wordt een korte vooruitblik gegeven naar het jaar 2023.

In een bestuursverslag kan dat natuurlijk niet op het niveau van uw kind, daar zijn bijvoorbeeld de contactavonden of luistergesprekken voor. Maar u zal er in hoofdlijnen aantreffen wat we konden betekenen voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Daarnaast geeft dit verslag een inzicht in de meer zakelijke, financiële kant van de school. Als u naar aanleiding van dit verslag vragen of opmerkingen heeft, horen we die graag!

De jaren 2020 en 2021 werden sterk gedomineerd door het rondwaren van het corona virus. Gelukkig is in 2022 de impact van het virus op de scholen niet zo groot geweest. In het najaar van 2022 ging er wel een griepgolf door de meeste scholen heen, met behoorlijke impact op het onderwijs, omdat er bijna geen vervangers zijn voor zieke medewerkers. Daarom hebben diverse groepen op de scholen vrij gekregen.

We hebben onderwijs mogen geven en de kinderen hebben het mogen ontvangen. Niet alleen onderwijs in de dingen die nodig zijn om te functioneren in de maatschappij, maar bovenal onderwijs vanuit Gods Woord. We zien ernaar uit dat ook dit onderwijs vrucht zou mogen laten zien.

We willen allen die het afgelopen jaar betrokken waren bij de school, mede namens het toezichthoudend bestuur, heel hartelijk bedanken voor de getoonde inzet.

De valuta in dit bestuursverslag is de Euro. De jaarrekening 2022 is opgesteld door de VGS te Ridderkerk. Deze jaarrekening is gecontroleerd door het accountantskantoor Van Ree Accountants.

Het bestuursverslag is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 1 gaat over de gegevens van het schoolbestuur. In hoofdstuk 2 gaat het uitvoerend bestuur in op het gerealiseerde beleid van de school op de gebieden identiteit, onderwijs en kwaliteit, personeel en professionalisering, huisvesting, financiën en risico's. Omdat bij het bestuursverslag de jaarrekening gepresenteerd wordt, wordt aan de financiële verantwoording een apart hoofdstuk gewijd. Dat is beschreven in hoofdstuk 3 en bestaat uit het meerjarig perspectief van de school, een analyse van de balans en exploitatie en een beoordeling van de financiële positie. Tenslotte zijn de jaarverslagen van het Toezichthoudend bestuur en de Adviesraad als bijlage bijgevoegd.

Algemeen directeur,

Schooldirecteur a.i.,

B.W. de Leeuw

W.H. Heenck

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Profiel.....	4
1.2. Organisatie	4
1.3 Populatie leerlingen	7
2. Verantwoording van het beleid	8
2.1 Identiteit.....	8
2.2 Onderwijs en Kwaliteit	9
2.3 Personeel en professionalisering	13
2.4 Huisvesting	15
2.5 Financieel beleid	16
2.6 Risico's en risicobeheersing	18
3. Verantwoording van de financiën	21
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	21
3.2 Staat van baten en lasten en balans.....	22
3.3 Financiële positie	24
Bijlage 1 Verslag Intern Toezicht.....	25
Bijlage 2 Verslag Medezeggenschap	27

1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

Onze missie is een schoolorganisatie te zijn waarin (ook op de langere termijn) onderwijs wordt gegeven op een dusdanige manier dat onze identiteit doorwerkt en gezien wordt in het gegeven onderwijs en waarin onze kinderen vanuit deze identiteit optimaal worden voorbereid voor het werken en leven in een sterk geseclariseerde samenleving.

Onze school draagt er zorg voor, de haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te bereiken dat de kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid, alleen kinderen van ouders die de grondslag ondertekenen, worden toegelaten. Het onderwijs op onze school is gegrond op de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid. Vandaaruit leren we de kinderen in deze wereld te staan.

Dat betekent dat we niet alleen elke dag minimaal een half uur inruimen voor godsdienstonderwijs (Bijbelverhaal, leren van Psalmen en vragen en antwoorden uit de Catechismus), maar dat we heel ons onderwijzen en opvoeden funderen op de Bijbelse waarden en normen, waardoor die waarden en normen worden overgedragen op de kinderen.

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin. Voor ons is de driehoek *gezin – kerk – school* erg belangrijk. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van het zich eigen maken van kennis en kunde. Hij of zij heeft daartoe zowel pedagogische als didactische kwaliteiten.

We vinden het belangrijk dat leerlingen leren samenwerken en dat elke leerling op zijn eigen niveau kan functioneren en presteren. We zijn het als reformatische school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. Dit wordt niet alleen gemeten naar resultaten, maar ook naar het welbevinden van de leerlingen.

1.2. Organisatie

Contactgegevens

Naam bestuur	: Stichting tot het verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland te Goes en Kruiningen.
Juridische structuur	: Stichting
Functiescheiding	: Organieke scheiding (two-tier)
Bestuursnummer	: 70358
Adres	: Zuidvlietstraat 140, 4461 HB Goes
Telefoonnummer	: 0113-211984
E-mail	: directie@drcsteenblokschool.nl
KvK nummer	: 41113526, Kamer van Koophandel Zuid-West Nederland

Bestuur

Het uitvoerend bestuur van de school bestaat per 31 december 2022 uit twee personen, hieronder vindt u de namen en de nevenfuncties. Het lid van het uitvoerend bestuur, dhr. J. de Nooijer, heeft per 01-08-2022 elders een functie aanvaard. Het nieuwe lid is bestuurder ad interim.

UITVOEREND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
ir. B.W. de Leeuw <i>Voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs (SLRO) - Voorzitter Landelijk Directiebestuur (LDB) - Lid Regionale Commissie Zeeland van Berséba - Lid van de Verenigingscommissie Kwaliteit van de PO-Raad - Lid 4 mei comité Alblasterdam	O O O O O
W.H. Heenck <i>Lid a.i.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ouderling GGiN Leerdam	O

* Bezoldigd of onbezoldigd

School

Onder het bestuur ressorteert één school, de Dr. C. Steenblokschool. De website van de school kunt u vinden op www.drcsteenblokschool.nl.

Organisatiestructuur

Het bestuur van onze stichting is aangesloten bij de Coöperatie ZWN. (www.cooperatiezwn.nl). Binnen dit samenwerkingsverband wordt een verregaande vorm van samenwerking gerealiseerd. De bestuurder van de coöperatie functioneert als algemeen directeur en uitvoerend bestuurder op de (in 2022) 8 aangesloten scholen. Het managementteam van de coöperatie bestaat uit de uitvoerend bestuurders van alle scholen, zijnde het College van Bestuur van de coöperatie en de schooldirecteuren. In 2023 is / wordt de Coöperatie ZWN uitgebreid. Per 1 januari 2023 is toegetreden de Julianaschool te Krabbendijke en per 1 juli 2023 hoopt toe te treden de Ds. G.H. Kerstenschol te Yerseke. Daarom is een vacature opengesteld voor een Lid College van Bestuur van de Coöperatie ZWN voor 0,4 wtf.

De kosten van de coöperatie worden omgeslagen over de leden van de coöperatie. Dit gebeurt op grond van een vaste voet en een bedrag per leerling.

Intern toezicht

Het toezichthoudend bestuur van de school bestaat per 31 december 2022 uit zeven personen, hieronder vindt u de namen, de nevenfuncties, wanneer de betreffende persoon aftreedt en of hij dan herkiesbaar is. Er zijn geen conflicterende nevenfuncties wegens onafhankelijkheid of tegenstrijdige belangen.

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR				
Naam	Nevenfunctie(s)	Aftredend in	Herkiesbaar?	B/O*
J.H. Guiljam <i>Voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Teamleider VO - Organist - Coördinator Bijbelstudie	2022	Nee	B O O
C. den Braber <i>Secretaris</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Projectleider	2026	Nee	B
D.G. Lokerse <i>Penningmeester</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Adviseur vaktechniek accountancy - Lid bestuurlijk-juridische adviescommissie VBSO - Vicevoorzitter RvT Coöperatie ZWN - Reserve-militair	2025	Nee	B B O B

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR

Naam	Nevenfunctie(s)	Aftredend in	Herkiesbaar?	B/O*
A.P. Bruinooge	- Docent - Fractieondersteuner SGP Scheldestromen	2024	Ja	B O
A. Dekker	- Teamlead Knowledge Management - Organist en kerkbladredacteur GGiN Goes	2025	Ja	B O
P.J.L. Kesselaar	- Plant manager - Diaken OGGiN 's Gravenpolder	2024	Nee	B O
Vacature				

* Bezoldigd of onbezoldigd

Vanuit het toezichthoudend bestuur zijn twee leden afgevaardigd naar het toezichthoudend bestuur geweest van de coöperatie en één lid naar de Algemene Ledenvergadering van de coöperatie. De vertegenwoordigers van het toezichthoudend bestuur richting de coöperatie waren:

Algemene Ledenvergadering: A.P. Bruinooge
Coöperatiebestuur: D. Lokerse

Binnen de coöperatie heeft per 1 augustus 2022 een verandering van bestuursmodel plaatsgevonden. Daarbij is het toezichthoudend bestuur van de coöperatie opgeheven en is een Raad van Toezicht benoemd. De vertegenwoordiger naar de Algemene ledenvergadering is ongewijzigd. De vertegenwoordiger vanuit onze school in de Raad van Toezicht vanaf 1 augustus 2022 is:

Raad van Toezicht: D. Lokerse

Het toezichthoudend bestuur heeft over het verslagjaar een verslag geschreven. Dit vindt u in **Bijlage 1**.

Medezeggenschap

Aan de school is een adviesraad verbonden. In 2018 heeft meer dan 2/3 deel van de ouders opnieuw ingestemd met het hebben van een adviesraad in plaats van een volledige medezeggenschapsraad. In de adviesraad hebben 2 ouders en 2 personeelsleden zitting. Het verslag van de adviesraad vindt u in **Bijlage 2**.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Naast de verbinding met de Coöperatie ZWN wordt er met diverse partijen de dialoog gevoerd over het beleid op school. Hieronder zijn de belangrijkste stakeholders weergegeven.

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Berséba	Via de directie overleggen van Berséba heeft de school invloed op het beleid van Berséba in de regio. Er zijn geen verdere ontwikkelingen bij Berséba te melden.
Ouders	Er wordt jaarlijks een ouderavond belegd.
Medewerkers	Het beleid van de school wordt regelmatig besproken met het team in de personeelsvergaderingen.
Gemeente	Met de gemeente is overleg over huisvesting in het kader van het IHP en over onderwijs gerelateerde zaken in het LEA.
Kerkenraden	Met de kerkenraden van de in onze school participerende kerken is jaarlijks overleg.
CPOZ	Binnen het CPOZ wordt met de Zeeuwse onderwijsbestuurders overleg gevoerd over Zeeuwsbreed beleid. Hierbinnen valt ook de RAP regio.

Klachtenbehandeling

Er zijn geen klachten binnengekomen bij het schoolbestuur.

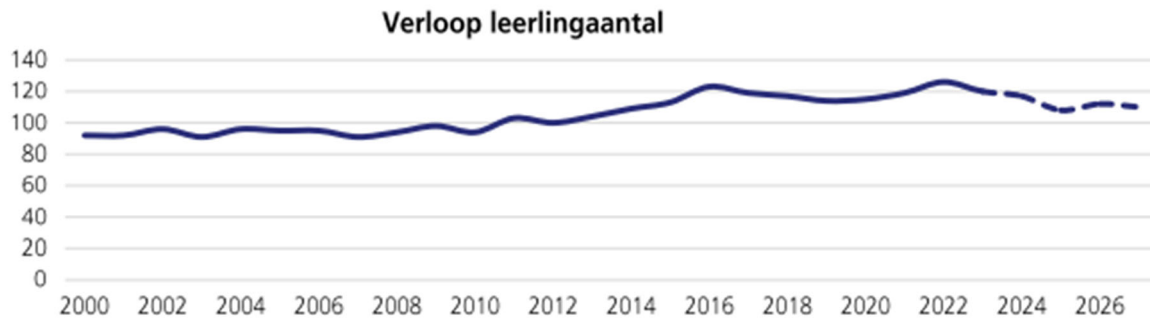
Governance

In 2021 is de school overgegaan van de oude naar de nieuwe Code Goed Bestuur. De nieuwe code is gebaseerd op 4 principes met daaronder in totaal 22 uitwerkingen. We hebben twee jaren uitgetrokken voor het volledig voldoen aan de nieuwe code, tot het einde van het schooljaar 2022/2023. Voor wat betreft het rooster van aftreden hebben we acht jaren uitgetrokken voor het voldoen aan de code. Onder de oude code was er geen maximaal aantal termijnen doorgevoerd (beargumenteerde afwijking van de code). Onder de nieuwe code is er geen mogelijkheid meer om daarvan af te wijken. Hetzelfde geldt voor familiale betrekkingen tussen bestuur en toezicht en binnen het toezicht. De gestelde overgangstermijn is nodig om de continuïteit in het toezichthouden te waarborgen.

1.3 Populatie leerlingen

Hierbij is het leerlingaantal weergegeven vanaf 2015 tot en met de prognose 2026. Dit overzicht is afkomstig uit de begroting 2023 en geeft het leerlingenverloop goed weer. Het leerlingenaantal daalt. Het leerlingaantal was op de teldatum (1-2-2022): 126.

Figuur 1. Verloop van het aantal leerlingen vanaf 1 oktober 2000 tot en met de prognose van 1 februari 2027

2. Verantwoording van het beleid

In de begroting 2022 zijn de speerpunten van het (onderwijskundig) beleid weergegeven. De speerpunten voor 2022 bestaan uit drie kernwoorden: Professionaliseren, Passend en Persoonsvorming. Er is gewerkt aan professionalisering van de leerkrachten door verschillende vormen van (team)scholing te volgen. Deze hebben voor een groot deel te maken met het meer passend onderwijs kunnen bieden en het werken aan inzicht in de persoonlijke communicatiestijlen van zowel personeel als leerlingen. Dit draagt bij aan de vorming van de leerling. Tegelijkertijd zijn dit brede kernwoorden en is het niet eenvoudig om te concluderen of dit gerealiseerd is. Voor uitgebreider verantwoording verwijzen we naar de onderstaande paragrafen.

Als onderwijsinstelling staan we midden in de maatschappij. Zowel overheid als maatschappelijke organisaties vinden veel van het onderwijs en laden steeds meer verantwoordelijkheden op de scholen. Hoewel we volop in verbinding willen blijven staan met de maatschappij om onze school heen, willen we toch graag onze eigenheid behouden om vanuit ons fundament, de Bijbel, onderwijs te geven wat meerwaarde biedt ten opzichte van alle maatschappelijke ontwikkelingen die op ons af komen. Daarin kijken we steeds wat onze (identitaire) positie is. Zeker over de drang van de overheid om steeds meer de inhoud van ons onderwijs te bepalen, zijn we erg kritisch. Wij zien de gemeenschap binnen de driehoek gezin – kerk – school als leidend voor ons onderwijs, omdat de ouders een deel van hun opvoedingsverantwoordelijkheid aan ons uitbesteden. Aan de andere kant werken we vooral bovenschools goed samen in de regio en binnen verbanden als de PO-Raad.

Binnen onze besturenorganisatie VBSO is een aantal jaren samen met wetenschappers, onderwijsbestuurders en theologen nagedacht over een duurzaam onderwijsconcept, dat kan dienen als raamwerk om toekomstige onderwijskundige ontwikkelingen te duiden en te beoordelen in het licht van onze identiteit. Inmiddels is het onderzoek afgerond en zal het concept Bijbels Onderwijzen begin 2023 gepresenteerd worden aan de scholen en de schoolteams.

2.1 Identiteit

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Identiteit weergegeven met de realisatie ervan in 2022.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ¹
<i>Ouders</i>		
Van alle leerlingen op school hebben de ouders de identiteitsverklaring ondertekend.	Bij aanmelding van de leerling wordt altijd ondertekening van de identiteitsverklaring gevraagd. Eerder vindt er geen toelating of inschrijving plaats.	
De directeur heeft met alle (toekomstige) ouders een gesprek m.b.t. de toelating op de school waarbij het aspect identiteit nadrukkelijk aan de orde komt.	Met alle ouders is het toelatingsgesprek gevoerd. In principe vindt dit thuis plaats, maar vanwege de interim-periode wordt dit vanwege efficiëntie qua tijd op school gedaan.	
De scores voor de vragen die betrekking hebben op identiteit in de oudertevredenheidspeiling zijn minimaal voldoende. Uit de opmerkingen bij deze peiling mogen niet meer dan 5 % van de ouders aangeven dat ze ontevreden zijn om reden dat zij van mening zijn dat de school haar identiteit aan het verliezen of veranderen is.	Ouder geven aan dat ze tevreden zijn over de identiteit die we voorstaan. Het percentage (zeer) tevreden ouders is 97,4%.	
<i>Lesinhoud</i>		

¹ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ¹
Iedere lesdag wordt minimaal een half uur besteed aan godsdienstige vorming en tijdens de overige lessen besteedt de leerkracht regelmatig aandacht aan Bijbelse zaken als schepping, verwondering, respect, eerlijkheid, etc.	Dit wordt dagelijks gedaan door Bijbelse geschiedenissen te vertellen, psalmen en catechismusvragen uit te leggen en aan te leren. Daarnaast is ook in de andere lessen merk- en zichtbaar dat we een school zijn waarop de Bijbel het fundament is van waaruit we willen werken.	
<i>Personeel</i>		
Alle leerkrachten hebben de identiteitsverklaring ondertekend.	Dit wordt bij benoeming altijd gedaan.	
Er wordt jaarlijks bij elk lesgevend personeelslid een Bijbelles bijgewoond door directie en/of toezichthouders waarover zij tevreden zijn.	Dit is ook in verslagjaar 2022 gedaan middels de geplande bezoeken door leden van het TB en de directeur.	
Als blijkt dat een personeelslid anders is gaan denken over de identiteit, wordt dit actief gerapporteerd in de Burap. Indien een verandering van kerkgenootschap van een personeelslid bekend is geworden bij de directie, wordt dit ook actief gerapporteerd in de Burap.	Dit is niet aan de orde geweest in 2022.	
Minimaal 3 keer per jaar wordt op een personeelsvergadering een inhoudelijk identiteits-onderwerp met het personeel behandeld welke gerapporteerd worden in de Burap.	In 2022 zijn verschillende onderwerpen aan de orde geweest waaronder Burgerschap en de reden waarom we werken op een reformatorische school. Vanwege beperkte maatregelen vanwege corona is dit in het eerste deel van	

Toekomstige ontwikkelingen

We zien binnen de achterban van de school in de loop van de jaren een langzaam afnemend besef van de waarde van de eigen school, gebonden aan het eigen kerkverband. Dit vraagt voortdurende bezinning op de eigen (met name onderscheidende) identiteit. Als dit besef afneemt, is het niet denkbeeldig dat meer ouders uit de streek om de school minder vanzelfsprekend kiezen voor onze school in Goes, maar bijvoorbeeld voor de reformatorische school op het eigen dorp. Dit vraagt doordachte keuzes t.a.v. het eigen (onderscheidende) beleid.

2.2 Onderwijs en Kwaliteit

De kwaliteitszorg op school wordt vormgegeven via een werkend kwaliteitssysteem. Vanuit de richtinggevende uitspraken van de toezichthouders zijn er door het bestuur specifieke bepalingen opgesteld. Van daar uit zijn voor de niet onderwijsgebieden prestatie indicatoren benoemd. Op onderwijsgebied wordt gewerkt met het programma [Mijnschoolplan.nl](https://www.mijnschoolplan.nl) en de daaraan verbonden WMK-lijsten. Dit is terug te vinden in de bestuurlijke beleidsdocumenten (strategisch niveau) en de beleidsplannen (Schoolplan, Beleidsplan Personeel en Organisatie, Financieel Beleidsplan en Huisvestingsbeleidsplan). Op alle gebieden worden gerapporteerd door middel van twee bestuursrapportages per jaar. De eerste bestuursrapportage legt de nadruk op onderwijs, de tweede meer op de bedrijfskundige kant van de school. De bestuursrapportages worden zowel in de vergaderingen van het uitvoerend als van het toezichthoudend bestuur besproken. Dit wordt door het bestuur gebruikt als sturingsinstrument.

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Onderwijs en Kwaliteit weergegeven met de realisatie ervan in 2022.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ²
<i>Speerpunten van beleid</i>		
Professionalisering	Door middel van PCM hebben we als team de voorgaande jaren al veel geleerd. Bovendien is ook de	

² Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ²
	vertaalslag gemaakt naar de kinderen. Hoe zet ik PCM in als het gaat om de ondersteuningsbehoefte van leerlingen? In 2022 zijn we ermee verder gegaan om PCM te verankeren in de zorgstructuur.	
Passend (onderwijs)	'Op Ontdekkingsreis' is ingevoerd en heeft verder een plaats gekregen in de school. In de kleuterklas wordt sinds medio 2022 gewerkt binnen één groep en niet langer de nadruk gelegd op het leerjaar, maar aangesloten op de ontwikkeling van het kind met behulp van het observatie-instrument 'Kijk!'. Dit heeft zijn beslag gekregen in het aanbod en de werkwijze. Het blijft voor de komende jaren de vraag hoe we de successen hiervan een plaats gaan geven binnen de gehele school en hoe we antwoord gaan geven op de knelpunten die overblijven.	
Persoonsvorming	Het thema persoonsvorming is breed en treft onder andere burgerschapsvorming. Vanwege corona en de directiewissel zijn we in 2022 nog niet veel verder gekomen met dit plan dan de visievorming met het personeel. Dat zal in 2023 (en verder) nader uitgewerkt worden en zijn neerslag krijgen in het nieuwe schoolplan.	
<i>Algemene doelen.</i>		
Voor de methode-onafhankelijke tussentijdse toetsen voor rekenen, spelling, technisch lezen, begrijpend lezen en Engels worden de schooleigen streefdoelen gehaald.		
De totaalscore voor de CITO-eindtoets ligt op of boven de door de Inspectie vastgestelde ondergrens van de scholengroep (op basis van leerlinggewicht) waartoe de school behoort.	Zie voor uitleg onder deze tabel.	
Het percentage leerlingen dat aan het begin van het derde jaar in het VO op of boven het door de basisschool verwachte niveau presteert ligt op minimaal 80%.		
Alle scores in de vragenlijst basisondersteuning en basiskwaliteit, de personeelstevredenspeiling en de oudertevredenspeiling, voor wat betreft het onderdeel onderwijs, zijn minimaal voldoende.		
Leerkrachten gaan in hun dagelijkse praktijk uit van de pedagogische en didactische uitgangspunten en principes van de school. Dit wordt gemonitord door middel van minimaal 2 lesbezoeken door het management van de school (directie, bouwcoördinator of IB-er)		
Leerkrachten hebben de pedagogische vaardigheden, om een goede sfeer en veiligheid voor de kinderen in de klas te krijgen en te houden. Dit wordt geobserveerd met de invulijst van Zien! en beoordeeld door de leerkracht.		
Tijdens de groepsbesprekingen door de IB-er blijkt dat leerkrachten hun toets resultaten kwalitatief goed analyseren en in		

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ²
staat zijn om (samen met de IB-er) tot een goede aanpak te komen.		

De resultaten van het onderwijs waren in het algemeen goed te noemen, hoewel er reden tot zorg is gezien de uitslag van de Centrale Eindtoets. Het algemene beeld bij de M en E-toetsen is goed te noemen. We zien dat inspanningen om het leesonderwijs te versterken leiden tot hogere resultaten.

De bovenbouw is dit schooljaar gestart met een nieuwe aanpak voor de **begrijpend lezen** lessen, hiervoor is een praktische en leerzame nascholingsmiddag gevolgd. De kinderen vinden het een fijne manier van werken en gezien de scores levert dit ook mooie resultaten op.

DMT heeft vernieuwde aandacht na de eerste CITO afnamen van schooljaar 2021-2022, omdat de scores daalden. In iedere groep is er dagelijks tijd voor Flitslezen en/of instructielezen (woordrijen) om zo de snelheid te verhogen. Dit heeft er voor gezorgd dat alle groepen weer een A gescoord hebben.

Rekenen vroeg intensief de aandacht, vanwege het werken met de nieuwe rekenmethode, WIG 5 in schooljaar 2021-2022. Een voordeel van het werken met deze nieuwe methode is dat er meer verhaalsommen in de dagelijkse lessen terugkomen.

Spelling heeft in de meeste groepen een A of een B-score. In groep 6 een gemiddelde C-score. In vergelijking met de eerste CITO spelling toets van groep 6 van dit schooljaar is dit een stuk lager. Naast de gewone spellinglessen en extra verwerkingsmogelijkheden die bij de methode horen, zijn vervolgens ook de oefeningen op de Chromebook hiervoor worden ingezet.

De score voor de eindtoets lag onder de ondergrens van de onderwijsinspectie. De oorzaak is in zoverre onverklaarbaar dat het beeld bij de CITO LVS toetsen en de NIO wel goed is, maar bij de Centrale Eindtoets tegenvalt. We vermoeden wel een verband tussen ons zeer terughoudende beleid t.a.v. het oefenen voor de (vraagstelling van de) Centrale Eindtoets. We nemen dit mee voor de afname in 2023.

94,4% van de leerlingen behaalde het 1F niveau, wat ruim boven de signaleringswaarde is. 47,6% behaalde het 1S niveau, wat net boven de signaleringswaarde is. Vergelijkbare scholen doen het op streefniveau (1S) doorgaans beter.

Er is een positieve ontwikkeling waar te nemen in de resultaten van de LVS-toetsen. De voortdurende focus op resultaat en aandacht voor de aanpak (via een sterke structuur van groepsbespreking/leerlingbespreking en groepsaanpak) lijkt vruchten af te werpen. Om die reden is het een juist besluit geweest (zie par. Personeel) dat er fors geïnvesteerd is in goede vervanging van de IB-er MB/BB tijdens haar zwangerschapsverlof. Continuïteit in de leerlingenzorg is essentieel.

De investering in extra OA (NPO-gelden) maakt het mogelijk om het concept klassenteam te versterken. Hierdoor komt er extra OA in de groep. Daarmee kunnen o.a. passende interventies in groep 7 (groep 6 van vorig jaar die het ernstigst geleden heeft onder corona) plaatsvinden om achterstanden aan te pakken.

Toekomstige ontwikkelingen

Het binnen de coöperatie vastgestelde nieuwe strategische beleid opgesteld zal meer dan in het verleden richting geven aan onderwijskundige ontwikkelingen. Tegelijk zal dit nieuwe strategische beleid mede bijdragen aan de invulling van het nieuwe schoolplan 2023-2027 dat in 2023 vastgesteld zal worden.

Als relatief kleine school hebben we geen eigen ontwikkelingen als het gaat om onderzoek. De Coöperatie ZWN is via deelname in bovenschoolse verbanden en via de besturenorganisatie wel betrokken bij diverse onderzoeken, zoals het lectoraat Herbergzaam Onderwijs van Driestar Educatief of onderzoek op de HZ via het CPOZ.

Internationalisering

De school geeft vanaf het eerste leerjaar Engels. Het team heeft in de loop van de jaren fors geïnvesteerd in verbetering van het eigen niveau van Engels en in het ontwikkelen van een aanbod van groep 1. We blijven de vaardigheden van leerkrachten bijhouden de komende jaren als het gaat om het niveau van Engels.

Nationaal Programma Onderwijs

De school heeft voor het schooljaar 2022/2023 € 59.500 ontvangen als NPO gelden. In het voorjaar van 2022 is een evaluatie van het plan van aanpak uit 2021 gemaakt. Vervolgens is vanuit deze evaluatie het plan van aanpak bijgesteld voor het schooljaar 2022/2023. Dit plan is besproken in de PV en in de AR en er is positief over besloten c.q. geadviseerd. De interventies waarvoor gekozen is, zijn als volgt:

Categorie	Interventie	Het bewijs	Maanden leerwinst	Kosten	Middelen	Personeel	Scholing	Overig	Aantal actiepunten	Totaal
B. Effectievere inzet van onderwijs	Directe instructie	🌟🌟🌟🌟	+7	€ € € € € €		✓			1	€0
B. Effectievere inzet van onderwijs	Technieken voor begrijpend lezen	🌟🌟🌟🌟	+6	€ € € € € €			✓		1	€1.065
D. Executieve functies	Metacognitie en zelfregulerend leren	🌟🌟🌟🌟	+7	€ € € € € €	✓				1	€1.000
E. Inzet van personeel	Onderwijsassistenten/instructeurs	🌟🌟🌟🌟	+1	€ € € € € €	✓	✓			1	€25.000
F. Faciliteiten en randvoorwaarden	Ouderbetrokkenheid	🌟🌟🌟🌟	+3	€ € € € € €					1	€0
TOTAAL					€1.000	€25.000	€1.065		5	€27.065

De gelden zijn voornamelijk besteed aan personele kosten en voor een klein deel aan materiële kosten ter ondersteuning van het realiseren van bovengenoemde doelen.

Er zijn geen gelden vanuit NPO besteed aan Personeel niet in loondienst.

Inspectie

Er heeft in 2022 geen Inspectiebezoek plaatsgevonden. Dit wordt in 2024 verwacht.

Verder verwijzen we naar het inspectierapport:

<https://toezichtresultaten.onderwijsinspectie.nl/detail?pseudocode=undefined&id=905040&name=de%20Dr.%20C.%20Steenblokschool&type=School>.

Visitatie

In het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden. Dit staat wel op, maar er is nog geen concrete datum geprikt.

Passend onderwijs

We zijn tevreden over de aansluiting bij Berséba, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. In 2022 heeft Berséba een nieuw schoolondersteuningsprofiel (2023-2027) gemaakt. Er zijn in 2022 twee kinderen verwezen naar het speciaal (basis)onderwijs. Over de jaren heen zien we dat de school steeds beter in staat is om kinderen een passende plaats op school te bieden en daarmee toeneemt in kennis en kunde in het omgaan van de diversiteit van kinderen. Het doel van passend onderwijs (gezamenlijk bepaald binnen Berséba) is om elk kind een passende plaats te geven, liefst zo thuis nabij mogelijk. Aan de andere kant zien we duidelijk dat de complexiteit van het gedrag steeds meer toeneemt, waardoor verwijzing ook in de toekomst nodig zal blijven. Elke vier jaar wordt door Berséba een audit uitgevoerd om te borgen dat het beschreven niveau van ondersteuning ook geleverd wordt.

De gelden die besteed worden aan de leerlingenzorg (gelden van Berséba en deel van de Lumpsum) worden jaarlijks aan Berséba verantwoord. We geven meer uit aan leerlingenzorg dan we binnenkrijgen. Met deze gelden wordt de IB en RT functie bekostigd en wordt de externe orthopedagoog betaald. Daarmee hebben we bereikt dat kinderen zowel in als buiten de klas extra ondersteund kunnen worden in het leerproces. De opbrengsten (behalven referentieniveaus 1F en 1S/2F) laten zien dat deze ondersteuning effect gehad heeft.

Onderwijsachterstanden

Onze school heeft geen specifiek onderwijsachterstanden beleid, wat gezien de populatie op school ook niet nodig is. Er is wel extra aandacht (bijvoorbeeld met RT) in de kleutergroepen voor kinderen met een achterblijvende taal-spraak ontwikkeling.

De school stelt aan ouders van kinderen in de leeftijd van 2½ - 4 jaar een prentenboekenbibliotheek beschikbaar om het (voor)lezen met kinderen, en daarmee de taalontwikkeling van de kinderen, te stimuleren.

Op onze school één kind opgenomen vanuit Oekraïne. Er zijn contacten geweest met verschillende instanties rond het goed ontvangen van deze leerling. Daarnaast is geïnvesteerd in individuele begeleiding. Tegelijkertijd werd geconstateerd dat deze leerlingen de draad soepel oppakte, waardoor de extra inspanning beperkt kon blijven.

Omdat er minder dan vier leerlingen vanuit deze categorie zijn opgenomen, krijgen ontvangen we geen extra bekostiging. Voor deze kinderen is door het TB een specifieke uitzondering gemaakt in het kader van het gesloten toelatingsbeleid. Deze kinderen worden extra ondersteund door de betreffende leerkracht van de groep en onderwijsassistentie.

Sociale veiligheid

Onze school heeft een sociaal veiligheidsbeleid. De definitie die onze school hanteert voor sociale veiligheid is als volgt: *veilig gedrag binnen het pedagogisch klimaat van de school, gekenmerkt door de Bijbelse opdracht van liefde en respect voor de naaste*. Onze school werkt aan dit veilige gedrag door samenhangende maatregelen zowel gericht op preventie als op het afhandelen van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school. Het sociaal beleidsplan is verder uitgewerkt in twaalf pijlers van pedagogisch klimaat. Dit in samenwerking met de ouders, die de eerstverantwoordelijken zijn in de opvoeding. In die zin bevordert de school de gemeenschapszin binnen de driehoek gezin, kerk en school.

In elke groep vinden wel eens incidenten plaats als het gaat om treiteren, o.i.d. Daarbij handelen we in lijn met het sociaal veiligheidsplan. In 2022 hebben er geen ernstige incidenten plaatsgevonden als het gaat om sociale veiligheid.

2.3 Personeel en professionalisering

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Personeel en Professionalisering weergegeven met de realisatie ervan in 2022.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ³
<i>Lesgevend personeel</i>		
Het verloop van het personeel (excl. vrouwen die minder gaan werken omdat ze kinderen krijgen) mag niet meer zijn dan 20 % per jaar. Deze 20% betreft minimaal 2 personeelsleden.		
Het percentage bevoegde leerkrachten/ onderwijsassistenten moet 100 % zijn, er mogen onbevoegde personen op school lesgeven, mits deze personen voor hun bevoegdheid aan het leren zijn. De onbevoegde periode mag 1 jaar langer duren dan de standaardduur van de opleiding. De onbevoegde personen staan in deze periode onder leiding van een mentor.	Eén van de leerkrachten is nog niet bevoegd, maar verwacht dit wel per einde schooljaar te kunnen realiseren.	
Om het jaar worden respectievelijk functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden. Het eerste gesprek met een personeelslid is een functioneringsgesprek.		
<i>Schoolleiding</i>		
De schooldirecteur is ingeschreven in het schoolleidersregister.		

³ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ³
Alle scores in de vragenlijst personeelstevredenheid op het gebied van personeelsbeleid zijn minimaal voldoende.		
Eens per vier jaar wordt een ouderenquête gehouden, die wordt teruggekoppeld aan de ouders, de score daarvan moet minimaal voldoende zijn.	Deze is in de herfst van 2022 afgenomen en in januari 2023 tijdens een ouderavond besproken.	
<i>Professionalisering</i>		
Personeel dat nieuw is, heeft het eerste jaar een begeleidingsplan en daar wordt naar gehandeld (excl. stafpersoneel).		
<i>Arbeidsomstandigheden</i>		
Het ziekteverzuim op school is niet meer dan 5 %.	Dit was in 2022 2,94%	
Arbeidsongeschiktheid wordt vermeden, de school is als christelijk werkgever verplicht om goede begeleiding te schenken aan haar personeel tijdens langdurige ziekte.	Personeel dat langdurig ziek is wordt adequaat begeleid, mede door de Arbodienst. Per ingang 2022 is er sprake van 2 langdurig zieken die slechts gedeeltelijk hun werk kunnen doen.	
Seksuele intimidatie, agressie en geweld (pesten) mogen niet voorkomen op school.	Er is niet één melding ontvangen van intimidatie, agressie of geweld.	
In alle groepen wordt de leerlingen bijgebracht hoe om te gaan met agressie, geweld en racistisch gedrag.		
<i>Inbreng personeel</i>		
Er worden minimaal 6 personeelsvergaderingen gehouden waarin gesproken wordt over (onderwijskundig) beleid, dit blijkt uit de notulen van deze vergaderingen.		
De uitkomst van de afgenomen vragenlijsten wordt met het personeel doorgenomen en er wordt gezamenlijk bepaald welke prioriteit de streefdoelen krijgen.		

Per 01-08-2022 is afscheid genomen van dhr. J. de Nooijer als schoolleider. De procedures van werving en selectie hebben tot nu toe nog geen resultaat opgeleverd. Daarom wordt per 01-08-2022 gewerkt met een interim-schoolleider.

Daarnaast is de school kwetsbaar vanwege een tekort aan invallers, twee onderwijsassistentes die beperkt inzetbaar zijn en het feit dat de extra onderwijsassistente die sinds augustus 2021 werd ingezet op basis van de NPO middelen, per 01-08-2023 geen verlenging van haar contract zal krijgen.

Toekomstige ontwikkelingen

Zoals gezegd is de school op personeel vlak kwetsbaar op meerdere fronten. Dit zorgt ervoor dat er gezocht wordt naar zoveel mogelijk stabiliteit, ook in onderwijsontwikkeling. Daarnaast wordt verkend welke mogelijkheden er zijn om de vacature van schoolleider duurzaam op te lossen.

Uitkeringen na ontslag

In 2022 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de regels van het UWV en aan de onderwijs-gerelateerde wet- en regelgeving. Het bestuur wil zoveel mogelijk mensen die afvloeien van werk naar werk begeleiden. Dit komt mede doordat het bestuur eigenrisicodrager is voor het Vervangingsfonds en het Participatiefonds.

Strategisch personeelsbeleid

Op dit moment ervaart de school extra druk door een tekort aan personeel. Voorlopig manifesteert dat zich vooral in de tijdelijke vervanging. Het bestuur probeert de school aantrekkelijk te houden voor personeel door goede bestuurlijke en directionele ondersteuning. Daarnaast is het bestuur aangesloten bij de *Stichting meer personeel in het onderwijs* (www.endanbenjeleraar.nl). De school doet mee aan de meeloopdagen en het 'Uurtje voor de klas' die deze stichting organiseert om mensen te motiveren voor een baan in het onderwijs. Verder blijft het bestuur en de interne toezichthouder via de Buraps op de hoogte van het verloop van het personeelsbeleid. Het bestuur is via de Coöperatie ZWN aangesloten bij de RAP regio Zeeland.

Communicatie

Er zijn vele belanghebbenden bij het werk op school. De belangrijkste daarvan zijn de ouders. Zij worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen op school via verschillende communicatiemiddelen. Elk communicatiemiddel heeft een eigen niveau. Elk jaar is er op school een *jaarlijkse ouderavond (bij een stichting)*. Hierin wordt vooral gecommuniceerd op beleidsniveau door bestuur en directie. Ook worden hier dit bestuursverslag en deze jaarrekening gepresenteerd. In de schoolgids wordt vooral ingegaan op de soort school die we zijn, op de kwaliteit van het onderwijs en op de organisatie van de school. In de schoolkrant en de nieuwsbrieven worden de ouders op de hoogte gebracht van de (dagelijkse) vorderingen van de groepen. Dit gebeurt ook tijdens de contactavonden.

Tenslotte worden er door de school nog thematische ouderavonden georganiseerd. Deze zijn vooral bedoeld om met de ouders na te denken over een Bijbels of opvoedkundig onderwerp en de doorwerking van de (Bijbelse) opvoeding in de praktijk van alledag, thuis en op school.

2.4 Huisvesting

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Huisvesting weergegeven met de realisatie ervan in 2022.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ⁴
<i>Huisvesting</i>		
Het exterieur van de school verkeert in goede staat. Het gebouw lekt niet, geen bladderende verf, is geschikt voor het gebruik als school en voldoet aan normen voor ARBO, brandveiligheid, milieu en bouwkunde.	Er is sprake geweest van een wat hardnekkige lekkage. Daarnaast wordt er maar beperkt geïnvesteerd in het gebouw vanwege mogelijke verhuizing. Hiervan was in het najaar nadrukkelijker sprake dan per begin 2023. Momenteel wordt bezien welk onderhoud en welke investeringen nodig zijn de komende jaren om het gebouw wel in fatsoenlijke staat te houden.	
Het interieur van de school verkeert in goede staat. De stoffering is niet kapot, het meubilair is niet kapot, de schoolborden en verdere inventaris laten normaal gebruik toe.		
De installaties werken goed en worden jaarlijks geïnspecteerd, tenzij de fabrikant anders aanbeveelt.	De CV installatie heeft langdurige problemen gegeven. Momenteel lijken de problemen opgelost door enkele lekkages te verhelpen. Momenteel wordt om voorgaande reden bezien welke interventie verder nodig is, daar de CV ketel al enige tijd is afgeschreven en tegen het einde van de mogelijkheden loopt.	
Het schoolterrein heeft een deugdelijke afrastering, de bestrating vertoont geen gebreken en de beplanting rondom het schoolplein is ongevaarlijk.		

⁴ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ⁴
De speelvoorzieningen zijn veilig en worden minimaal elke 3 jaar extern geïnspecteerd en elk kwartaal intern. Deze controles worden gedocumenteerd. Onder en rond de speelvoorzieningen ligt val dempend materiaal.	Enkele speeltoestellen zijn vervangen. Er is nu nog wat klein onderhoud nodig om ervoor te zorgen dat het weer enkele jaren meekan.	
<i>Onderhoud</i>		
Het Meerjarenonderhoudsplan is gebaseerd op minimaal 40 jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd. Het Meerjarenonderhoudsplan bevat tevens de vervanging van de inventaris.		
Eenmaal per jaar worden de gebouwen en het materieel door de huisvestingscommissie geïnspecteerd en de bevindingen wordt verwerkt in de MOP. Dit dient uiterlijk in september te zijn gebeurd om de te maken kosten nog in de begrotingen voor het komende jaar mee te nemen.		
Het onderhoud door externe partijen wordt alleen uitgevoerd door erkende installateurs en gecertificeerde aannemers. De geldende NEN normen en het bouwbesluit (of minimaal gelijkwaardig) worden gevolgd.		

Toekomstige ontwikkelingen

Ons schoolgebouw staat in Goes-West en ligt aan de grenzen van het Marconi-winkelgebied. Dit gebied wordt de komende jaren ge-updatet. De kavel waarop de school staat is gemarkeerd is als transitiegebied voor PDV (Perifere Detailhandels Vestiging) in combinatie met woningbouw. Zeker de woningbouw kan, gezien de woningnood, een sterke impuls geven aan een verhuizing. Als verhuizing daadwerkelijk aan de orde is, komt mogelijk de vraag vanuit de gemeente Goes of overplaatsing naar een andere gemeente geen betere oplossing is vanwege het feit dat het aantal leerlingen uit de gemeente Goes relatief klein is. Dit zorgt ervoor dat er voor zover verantwoord er gekozen is voor een investeringsstop.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

De school heeft in het verleden al geïnvesteerd in duurzaamheid, zo is de verlichting al verduurzaamd. Het plan was verder te verduurzamen door middel van dakrenovatie en plaatsing van zonnepanelen. Vanwege de waarschijnlijk aanstaande verhuizing is medio 2021 het besluit genomen deze investeringen on hold te zetten.

2.5 Financieel beleid

Het financieel beleid is geen doel op zichzelf, maar is ondersteunend aan het overige beleid. Het financieel beleid is vormgegeven binnen de in het financieel beleidsplan vastgestelde kaders. Elk jaar wordt voor 31 december de meerjarenbegroting voor het volgende jaar vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door het intern toezicht. Deze begroting is leidend voor de schoolorganisatie. Binnen de directie wordt de financiële voortgang maandelijks besproken, het bestuur rapporteert tweejaarlijks de voortgang aan de toezichthouders. Een onderdeel van de buraps is de financiële ontwikkeling, zodat de planning- en controlcyclus van het onderwijs en van de financiën geïntegreerd zijn.

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Financiën weergegeven met de realisatie ervan in 2022. Dit is uitgezonderd de kaders voor vermogenspositie, die worden weergegeven in de *Verantwoording van de financiën*.

Doel	Resultaat / ontwikkelingen / toelichting	Doel gehaald? ⁵
<i>Onderwijsproces</i>		
De overhead is kleiner of gelijk aan 23 %	De overhead was eind 2022 14,9 %. Dit is exclusief de aanstelling van de interim schooldirecteur van ongeveer anderhalve dag.	
De personele kosten liggen boven de 78 %	De personele kosten liggen op ruim 79% dus boven de norm (inclusief inhaaldotatie onderhoud)	
<i>Administratie</i>		
De (meerjaren)begroting inclusief het Meerjarenonderhoudsplan, het (meerjaren)investeringsplan, de leerling prognose voor de komende 5 jaar en de liquiditeitsbegroting wordt voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld.	Deze documenten zijn goedgekeurd door de toezichthouders en vastgesteld door het uitvoerend bestuur op de vergadering van 6 december 2022.	
De jaarrekening wordt uiterlijk op 29 juni van het jaar volgend op het boekjaar vastgesteld. Deze jaarrekening moet een goedkeurende verklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant bevatten.	Deze documenten zijn goedgekeurd door de toezichthouders en vastgesteld door het uitvoerend bestuur op de vergadering van juni 2022.	

Toekomstige ontwikkelingen

Uit de combinatie van overhead, personele kosten en gerealiseerd onderwijskundig resultaat, kan geconcludeerd worden dat de inzet van de middelen doelmatig is geweest.

Opstellen begroting

Het begrotingsproces begint met het invullen van het voorbereidingsdocument door de schooldirecteur, die daarin alle wensen voor het komende jaar invult. Ook wordt door de huisvestingscommissie het Meerjarenonderhoudsplan nagekeken. Het intern toezicht behandelt het voorbereidingsdocument als klankbordstuk. Deze gegevens worden ingevoerd in het begrotingsprogramma. De algemeen directeur en de schooldirecteur hebben daarna overleg over de begroting en voeren de nodige wijzigingen door. Daarna wordt de toelichting geschreven en wordt de begroting in zijn totaal vastgesteld. Daarna gaat hij naar het intern toezicht en de medezeggenschap. Na bespreking door het toezichthoudend bestuur (met het advies van de Adviesraad), wordt de begroting goedgekeurd en definitief vastgesteld.

Treasury

De algemeen directeur is als uitvoerend bestuurder verantwoordelijk voor het treasurybeleid. Hij beheert het vermogen van de school, inclusief de private gelden en het op orde houden van de liquiditeiten, zodat de school aan haar korte termijn verplichtingen kan blijven voldoen. De uitvoering van het beleid ligt bij het administratiekantoor.

De private en publieke middelen worden niet fysiek, maar wel administratief gescheiden door middel van een kostenplaats. Controle op de treasury voorschriften gebeurt intern door het administratiekantoor en extern door de accountant. De school heeft geen beleggingen en leningen meer uitstaan.

Het merendeel van de liquide middelen is, net als vorig jaar, gedurende het verslagjaar weg gezet op spaarrekeningen van de Rabobank en ABN AMRO bank. Periodiek wordt het saldo op de lopende rekening gecheckt om te kijken of aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. De school belegt geen publieke middelen.

Bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders en

⁵ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

De middelen die vanuit de bijzondere bekostiging voor starters en schoolleiders zijn binnengekomen (€ 11.456), zijn besteed aan personele lasten. Hier is onder andere de werving van schooldirecteur mede gefinancierd. Er zijn ook uren van het personeel ambulant gemaakt om de startende leerkrachten en onderwijsassistenten te begeleiden bij hun eerste drie jaren op school.

Werkdrukgeden

De werkdrukgeden (€ 30.948) zijn na overleg met het team en na positief advies van de Adviesraad ingezet. De werkdruk gelden zijn volledig besteed aan personele lasten om de zesde groep zo lang als mogelijk in stand te houden.

Onderwijsachterstandenmiddelen

De school heeft geen middelen ontvangen voor onderwijsachterstanden.

Signaleringswaarde

De school heeft geen teveel aan publiek vermogen als we het afzetten tegen de signaleringswaarde.

2.6 Risico's en risicobeheersing

Het uitvoerend bestuur heeft in 2021 een nieuw financieel beleidsplan vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen rondom de organisatie van de financiën en protocollen ter bewaking van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiën.

De school heeft een risicobeheersingssysteem ingericht dat bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt tweejaarlijks via de tool voor risicomangement van de PO-Raad bekeken wat de risico's in den brede zijn voor de scholen van de coöperatie. Dit bevat de evaluatie en bijstelling van de kans, ernst en beheersmaatregelen. De praktische risico's worden beheerst door beheersmaatregelen, de financiële risico's worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Dit risicosysteem beslaat de gebieden: Bestuur en Organisatie, Onderwijs en Identiteit, Financiën, Personeel en Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT. Hierin worden zowel de strategische als de operationele risico's van de organisatie beschreven. Ook worden de risico's van de financiële verslaggeving en de wet- en regelgeving benoemd. De belangrijkste risico's zijn: het hebben van onvoldoende of onbekwaam personeel, onduidelijkheid over identiteit en het niet hebben van een toereikend systeem voor kwaliteitszorg.

Ten tweede wordt jaarlijks bij de begroting door het uitvoerend bestuur per beleidsdomein nagedacht over de schoolspecifieke risico's voor dat begrotingsjaar. Deze risico's worden in de begroting opgenomen en worden uiteindelijk verantwoord in het bestuursverslag. Daarnaast wordt het risico van de financiële positie beschreven in de bestuurlijke weg van de begrotingen. Dit wordt in het jaarverslag geëvalueerd.

De belangrijkste risico's zijn personele risico's (uitval, ouderschapsverlof, personeelstekort) en leerling risico's (daling leerlingenbestand, verwijzing SBO, verhuizing gezinnen). De uitgaven worden beheerst via maandelijkse bespreking van de staat van baten en lasten.

De wettelijke risico's worden beheerst door de het college van bestuur van de Coöperatie ZWN, dat tot taak heeft de wettelijke veranderingen en veranderingen in de cao te signaleren en te beoordelen op relevantie voor de school. Een van de belangrijkste bronnen hiervoor is de PO-Raad. De schooldirecteur heeft vervolgens de taak relevante wettelijke veranderingen te implementeren. De belangrijkste wettelijke veranderingen die in 2022 speelden waren het doorvoeren van de nieuwe bekostiging (per 1 januari 2023), het bieden van onderwijs aan kinderen uit Oekraïne en het officieel vervallen van het lerarenregister.

Met het administratiekantoor is een SLA afgesloten die ervoor zorgt dat de administratieve procedures rondom betalingen, salarissen en verwerking van de overige financiële gegevens zijn gewaarborgd. De betalingen vinden plaats via een digitale applicatie waarin ook voor de benodigde autorisaties wordt gezorgd.

In het financieel beleidsplan is een inschatting gemaakt van het minimale weerstandsvermogen op grond van risico's. Dit zijn de financiële basisrisico's van de school. Indien deze risico's optreden, kan het weerstandsvermogen aangewend worden om deze risico's af te dekken. De opbouw van het weerstandsvermogen is in 2020 veranderd en in 2021 in het financieel beleidsplan opgenomen. De opbouw van

het weerstandsvermogen is meer in lijn gebracht met de algemene branche cijfers en er is rekening gehouden met het feit dat niet alle risico's tegelijkertijd zullen optreden. Ook wordt in de dekking van het weerstandsvermogen alleen gekeken naar het publieke vermogen en niet naar het private vermogen.

In de toelichting op de begroting wordt in een risicoparagraaf weergegeven welke specifieke risico's de school in het begrotingsjaar loopt. Hieronder worden deze risico's voor 2022 geëvalueerd qua optreden en beheersing.

Risico	Beheersmaatregel	Evaluatie
Er zijn geen subsidies opgenomen die niet door middel van een beschikking van het CFI zijn toegezegd. Toekomstige aan te vragen en te verkrijgen subsidies zijn daarom een positief risico.	N.v.t.	
De prognose van het leerlingaantal is gebaseerd op de doopcijfers van de aangesloten gemeenten. Dit geeft voor de komende 4 jaren een vrij duidelijk beeld, maar daarna niet. Risico is dat er gezinnen vertrekken of bijkomen. Daarnaast is het risico dat kinderen op het eigen dorp naar de reformatische school gaan.	De directie houdt in een werkbegroting binnen het lopende boekjaar de veranderde prognose van het leerlingaantal bij. Daardoor wordt het financiële effect direct gemonitord. Bij sterk afwijkende aantallen wordt door het uitvoerend bestuur maatregelen genomen.	Het leerlingaantal fluctueert door de jaren heen. De begroting is voorzichtig ingestoken en verwacht een daling. Tijdig wordt op de formatie gestuurd indien nodig.
Het kan zijn dat er komend jaar een leerling verwezen moet worden. We doen dit liever niet, maar het kan in het belang van de leerling zijn om dit toch te doen. Dit geeft negatieve consequenties omdat het leerlingaantal daalt en ook omdat verwijzing voor een bepaalde datum extra geld kost.	De directie houdt de gesprekken in het ondersteuningsteam goed in de gaten. Vanwege Passend Onderwijs willen we niet te snel verwijzen, maar we houden ook het welbevinden van de leerling in de gaten.	In het afgelopen jaar is er één kind verwezen naar het SO.
Vrouwelijk personeel dat met zwangerschapsverlof is geweest, kan besluiten tot het opnemen van ouderschapsverlof. Dit wordt deels door de werknemer en deels door de werkgever betaald.	Het opnemen van ouderschapsverlof is opgenomen in het risico van het weerstandsvermogen. Ouderschapsverlof kan dus, in dien nodig, bekostigd worden uit de reserves.	Er is in 2022 geen ouderschapsverlof opgenomen.
De school is eigen risicodragers waardoor geen aansluiting is bij een vervangingsfonds of fonds voor wachtgeldverplichting. Vervangingskosten voor langdurig zieken of uitkeringen als gevolg van ontslag komen voor rekening van de school.	We houden extra financiële buffers aan (reserve van € 75.000) om dit op te vangen. In de begroting wordt tevens een budget opgenomen voor vervanging van ziekte.	Begin 2023 zijn er 2 langdurig zieken voor een deel van hun werktijd. De kosten hiervan zijn meegenomen in de begroting en passen binnen de exploitatie.
Het leerlingaantal zakt de komende jaren richting de 100 leerlingen. Wanneer per de teldatum van 1 februari minder dan 100 leerlingen aanwezig zijn daalt de vaste voet in de (basis)bekostiging met € 20.000	De school heeft hier geen invloed op. De ontwikkeling van het leerlingaantal wordt kritisch gevolgd waardoor tijdig bijgestuurd kan worden indien nodig.	Vooralsnog lijkt dit de komende 5 jaar nog niet aan de orde te zijn.
Momenteel heeft de school geen directeur in loondienst waardoor relatief duur interim personeel ingekocht wordt.	Er wordt gekoerst op een nieuwe directeur per 1-8-2023. Wanneer dit niet slaagt zullen er extra kosten gerealiseerd worden van circa € 8.000 euro, waarbij tevens sprake is van een lagere inzet.	

<p>De gemeente Reimerswaal wil bezuinigen. Een van de bezuinigingspunten zou het schoolvervoer kunnen zijn. Veel ouders zijn hiervan afhankelijk. Het is de vraag wat het met ons leerlingaantal doet als de ouders de vervoerskosten zelf moeten gaan betalen.</p>	<p>Het bestuur houdt samen met de Stichting Vice Versa, verantwoordelijk voor het vervoer, de besluitvorming van de gemeente in de gaten en probeert hierop te anticiperen. Het zal vooral effect hebben op de aanmelding van nieuwe gezinnen. Ook zijn de kerkelijke gemeenten nauw betrokken bij het verstrekken van financiële steun.</p>	<p>Er zijn in 2022 geen veranderingen opgetreden in de regelingen voor vervoer.</p>
---	--	---

Voor de toekomst worden nu geen andere risico's voorzien dan opgenomen in het weerstandsvermogen en in de risicotabel van de begroting 2023.

3. Verantwoording van de financiën

In dit laatste hoofdstuk wordt de financiële staat van het bestuur verantwoord. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans, en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	119	126	120	117	108

Bovenstaande tabel geeft het leerlingaantal weer per 1 oktober (T-1) en 1 februari vanaf verslagjaar T. Deze wijziging heeft te maken met de vereenvoudiging van de bekostiging waarbij de inkomsten op basis van de 1 februari telling worden gebaseerd.

Afgelopen jaren is een stijging geweest van 114 leerlingen in 2019 (1 oktober) naar 126 leerlingen in 2022 (1 februari). Uitgaande van een jaarlijkse instroom van 13 leerlingen wordt de komende jaren wel weer een daling verwacht. Zeker naar de telling van 2025 wanneer een grote groep 8 de school zal verlaten. Het leerlingaantal komt in dit jaar dichterbij de grens van 100 leerlingen wat voor de bekostiging relevant is aangezien onder de 100 leerlingen de basisbekostiging met € 20.000 euro daalt.

FTE

Functie categorie	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	0,60	0,35	0,42	1,00	1,00
Onderwijzend personeel	6,70	7,12	6,92	6,90	5,90
Ondersteunend personeel	3,00	3,49	3,12	2,18	2,18
Vervanging eigen rekening		0,05	0,13	0,13	0,13
Totaal	10,30	11,01	10,59	10,20	9,20

Ten opzichte van vorig jaar is de formatie toegenomen met circa 0,7 fte. Vanuit de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs is dit mogelijk. Deze middelen lopen echter af samen met een daling van het leerlingaantal. Hierdoor is in de begroting rekening gehouden met een afname van het aantal fte. De beoogde 6 groepen lijken op langere termijn niet meer haalbaar. Op basis van de huidige verwachtingen wordt met ingang van 2025 rekening gehouden met 1 groep minder. In de tussentijd is tevens de inzet van het onderwijsondersteunend personeel afgenomen.

Om een deel van de financiële risico's op het gebied van vervanging op te vangen is in de begroting rekening gehouden met een post 'vervanging eigen rekening'. Deze kosten staan gelijk aan gemiddeld 0,13 fte. In 2022 waren deze kosten beperkt.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2021 x € 1.000	Begroting 2022 x € 1.000	Realisatie 2022 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Vershil 2022 t.o.v. begroting	Vershil 2022 t.o.v. 2021
Baten								
Rijksbijdragen	867	887	954	986	921	906	67	87
Overige overheidsbijdragen	-	0	0	-	-	-	-	-
Overige baten	2	3	5	3	3	3	2	3
Totaal baten	869	890	959	989	924	909	69	90
Lasten								
Personele lasten	721	710	824	812	777	706	114	102
Afschrijvingen	25	27	27	31	33	30	-0	2
Huisvestingslasten	38	48	93	54	54	54	45	55
Leermiddelen	55	42	51	50	50	50	9	-4
Overige instellingslasten	41	39	46	45	50	55	7	6
Totaal lasten	879	865	1.040	991	963	895	175	161
Saldo baten en lasten	-10	25	-81	-2	-39	14	-106	-71
Saldo fin. baten en lasten	-0	-1	0	-	-	-	0	-0
Nettoresultaat	-10	25	-82	-2	-39	14	-106	-71

Het verschil in de realisatie van 2022 ten opzichte van 2021 kent verschillende oorzaken. De baten komen fors hoger uit dan vorig jaar vanwege de NPO bijdragen die in geheel 2022 zijn ontvangen. Daarnaast zijn de inkomsten als gevolg van de cao loonsverhogingen geïndexeerd. Dit heeft tevens effect gehad op de personele lasten samen met een verhoging van de inzet. Het relatief grote verschil binnen de huisvestingslasten heeft te maken met een inhaaldotatie op de voorziening groot onderhoud. Uiteindelijk is het resultaat in 2022 lager dan vorig jaar.

Wat betreft het verschil tussen de realisatie en de begroting van 2022 spelen de ontwikkelingen rondom de nieuwe cao een belangrijke rol. Zowel de rijksbijdragen als de personele lasten laten hierdoor een stijging zien. Onderstaand een nadere toelichting per categorie.

De **rijksbijdragen** komen in 2022 circa € 66.500 hoger uit dan begroot. Voor ruim € 52.000 wordt dit veroorzaakt door indexaties voor bijgestelde lonen. Daarnaast komen de inkomsten vanuit Passend Onderwijs ruim € 14.000 hoger uit door indexaties en uitkering van ruime reserves.

De **overige baten** zijn conform begroting ontvangen.

De **personele lasten** laten een overschrijding op het budget van circa € 114.000 zien. Voor ongeveer de helft wordt dit veroorzaakt door hogere loonkosten en voor de helft door hogere overige personele lasten.

De hogere loonkosten worden voor circa € 40.000 veroorzaakt door de nieuwe cao waar tevens hogere rijksbijdragen tegenover staan. Daarnaast is er extra onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel ingezet (bijna 1 fte) waardoor door loonkosten met circa € 48.000 is gestegen.

In de begroting van 2022 is verder rekening gehouden met 0,6 fte loonkosten voor een directeur. Deze is door de ontstane vacature niet gerealiseerd en opgevangen door interim directie. Het effect hiervan is een stijging van de kosten met circa € 10.000.

Overige kosten die hoger uit zijn gekomen zijn met name werving (€ 8.000 – werving directie) en nascholing/schoolontwikkeling (€ 6.000 – scholing en leerlingbegeleiding).

De **afschrijvingen** zijn conform begroting gerealiseerd.

Binnen de **huisvestingslasten** is op basis van de bijgestelde MJOP ruim € 40.500 extra gedoteerd aan de voorziening groot onderhoud. Daarnaast zijn met name de schoonmaakkosten (€ 2.000) en heffingen (€ 1.500) hoger uitgekomen als gevolg van gestegen kosten.

De overschrijding van circa € 8.500 euro op de **leermiddelen** is met name toe te wijzen aan extra aanschaf binnen het onderwijsleerpakket en toenemende computer- en licentiekosten.

Wat betreft de overschrijding op de **overige instellingslasten** zijn er wat hogere uitgaven geweest aan (onderhoud van) de klein inventaris, keuken- en kantinekosten en leerlingactiviteiten.

In 2023 **begroting** wordt een negatief resultaat begroot voor 2023 en 2024. Doordat geleidelijk wordt ingegrepen in de formatie wordt in 2025 een positief resultaat verwacht. Dit zal ook nodig zijn om de financiële buffers – na de correctie van de voorziening groot onderhoud – weer wat op te bouwen.

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie 2021 x € 1.000	Realisatie 2022 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000
ACTIVA					
Vaste ACTIVA					
Materiële vaste activa	235	217	209	189	184
Totaal vaste activa	240	217	209	189	184
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	40	7	3	3	3
Liquide middelen	404	445	497	497	389
Totaal vlottende activa	444	452	500	500	392
TOTAAL ACTIVA	684	670	709	690	576
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	193	112	255	216	230
Best. reserve publiek	97	102	98	98	98
Best. reserve privaat	89	85	90	90	90
Totaal eigen vermogen	380	298	442	403	417
VOORZIENINGEN	223	256	187	207	80
KORTLOPENDE SCHULDEN	81	115	80	80	80
TOTAAL PASSIVA	684	670	709	690	576

Bovenstaande tabel toont de balans over 2022 en de jaren hierop volgend. De balans van 2022 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2023 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2022. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

De **materiële vaste activa** zijn afgenomen doordat er minder is geïnvesteerd dan afgeschreven in 2022. Er is in 2022 ruim € 9.000 geïnvesteerd. De investeringen hebben voor € 7.000 betrekking op leermiddelen (Engels, Namen en Feiten), € 1.400 op ICT en € 700 op CO2 meters. De investeringen zijn lager uitgekomen dan begroot. Zo is er minder besteed aan leermiddelen omdat een deel in licenties wordt verstrekt en is de vervanging van de laptops uitgesteld.

In 2023 wordt met name geïnvesteerd in een chromebookkar en de methode Engels. Op de langere termijn staat de vervanging van digiborden op de planning en wordt inventaris vervangen zodra nodig.

De **vorderingen** zijn ten opzichte van vorig jaar sterk gedaald. Voorheen was per 31 december sprake van een vordering op OCW omdat gedurende het schooljaar een verschil was tussen het betaalritme van de bekostiging

vanuit de overheid en de boekhoudkundige verwerking van 1/12^e deel per maand. Door de wijziging per 2023 naar volledige kalenderjaarbesteding is deze vordering komen te vervallen.

De ontwikkeling in het **eigen vermogen** van 2022 is hierboven reeds toegelicht. Komende jaren wordt een daling verwacht als gevolg van de negatieve resultaten die zijn begroot.

Ook de **voorzieningen** zijn in 2022 gestegen. Dit betreft met name de voorziening groot onderhoud waar bijna € 62.000 aan is gedoteerd en ruim € 29.000 onttrokken (renovatie speelplein). Op basis van de bijgestelde MJOP is in 2022 een inhaaldotatie gerealiseerd. Komend jaar worden met name onttrekkingen aan daken en boeiboorden. Over de cijfers van 2021 is een correctie verwerkt in de stand van de voorziening waardoor de hoogte van de voorziening is gestegen en het eigen vermogen is afgenomen. Oorzaak is dat de voorziening groot onderhoud werd gewaardeerd volgens de juiste methode maar met een afslag van 90.000 euro. In de huidige regelgeving is dit niet meer toegestaan waardoor deze afslag is gecorrigeerd.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	2021	2022	2023	2024	2025	Signalering
Solvabiliteit	0,56	0,45	0,43	0,38	0,49	0,5 - 0,8
Weerstandsvermogen (totaal)	16,7%	8,5%	8,8%	7,3%	9,6%	20%
Weerstandsvermogen (school)	7,5%	0,5%	0,3%	-1,8%	0,3%	20%
Liquiditeit	5,47	3,93	4,17	4,18	3,24	> 2
Rentabiliteit	-1,19%	-8,51%	-0,21%	-4,27%	1,54%	0%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	0,56	0,42	0,41	0,35	0,37	< 1
Reservepositie	290.604	213.956	211.927	172.528	186.560	509.611

Door het herstel van de hoogte van de voorziening groot onderhoud zijn de kengetallen solvabiliteit, weerstandsvermogen en signaleringswaarde gewijzigd. Bij het opstellen van de begroting 2023 was dit nog niet bekend. Hierdoor ontstaan verschillen tussen de jaarrekening en de begroting 2023. Voor een juiste vergelijking zijn daarom de kengetallen vanaf 2023 opnieuw doorberekend en in bovenstaand overzicht verwerkt.

De kengetallen van de school voldoen, mede door de stelselwijziging niet meer aan de gestelde doelen. Het weerstandsvermogen is hierdoor onder 20% gezakt. Exclusief private middelen is het weerstandsvermogen nog net positief. Door de negatieve resultaten van de komende jaren is het weerstandsvermogen in 2024 negatief. De solvabiliteit bevindt zich tevens niet meer binnen de gestelde norm, maar wel boven de inspectienorm van 0,3. De liquiditeit is ruim voldoende waardoor op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. Voor komende jaren stelt de school zich ten doel een bewust investerings- en aanstellingsbeleid te voeren om de reservepositie te verbeteren en financiële buffers verder op te bouwen.

Bijlage 1   Verslag Intern Toezicht

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) heeft in 2022 vijf maal vergaderd. De samenstelling van het TB is ongewijzigd gebleven, de openstaande vacature is gedurende het jaar niet ingevuld. Voor de samenstelling van het TB per 31 december 2022 wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van het bestuursverslag. Het TB is formeel bevoegd gezag, maar heeft haar bestuurlijke taak volledig gemandateerd aan het college van bestuur van de Coöperatie ZWN en schooldirecteur die als uitvoerend bestuur fungeren. Uitzondering op dit mandaat zijn identitaire zaken en daarom ook de eerste benoeming van nieuw personeel.

Het TB is onbezoldigd en werkt op vrijwillige basis. Het TB heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd. Voor vermelding van de nevenfuncties: zie hoofdstuk 1 van het bestuursverslag.

Vanuit het TB is om identiteitsredenen een personeelscommissie gevormd. Deze commissie bereidt de benoemingen van het personeel voor nadat het uitvoerend bestuur een voordracht heeft gedaan. Dit is ook de werkgeverscommissie voor de schooldirecteur. Als (gedeelde) werkgever van het uitvoerend bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat het uitvoerend bestuur niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven.

Aan het einde van het schooljaar 2021/2022 is directeur J. de Nooijer vertrokken. Tijdens de wervingsperiode voor een nieuwe directeur is één kandidaat op gesprek geweest maar niet geschikt bevonden. Voor het schooljaar 2022/2023 is W.H. Heenck als interim-directeur aangesteld.

Het toezichthoudend bestuur volgt de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Voor de overgang van de oude naar de nieuwe code is voor wat betreft de zittingstermijnen een overgangperiode van 8 jaar benoemd. In 2022 is besloten om vanaf 2023 een ontwikkelgesprek te voeren tussen toezichthoudend en uitvoerend bestuur.

De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door het uitvoerend bestuur c.q. de directie op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. Het TB communiceert vooral via de ledenvergadering / ouderavond, via een bijdrage in elke schoolkrant en via dit bestuursverslag. In 2022 hebben geen gesprekken met de Adviesraad / medezeggenschapsraad plaatsgevonden.

Algemeen toezicht

Het TB houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de vier beleidsplannen van de school. In 2022 is er geen beleidsplan vernieuwd, maar is er wel door de algemene ledenvergadering van de Coöperatie ZWN een *Strategisch perspectief 2022-2026* vastgesteld, dat mede als basis dient voor het Schoolplan 2023-2027.

De uitvoering van de plannen wordt door het uitvoerend bestuur vastgelegd in twee bestuursrapportages (buraps), een over het eerst halfjaar en een over het tweede halfjaar. Daarin verantwoordt het bestuur zich naar de toezichthouders. Uit de buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's. Er heeft het afgelopen jaar geen bezoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden.

Naast de interne en externe informatie die het TB tot zich neemt, heeft het TB ook schoolbezoeken afgelegd. In een frequentie van drie maal per jaar bezoeken toezichthouders en kerkenraadsleden de klassen. Diverse groepen worden bezocht en er vindt een kort gesprek plaats met de leerkrachten, waarin het TB toetst of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur over onder andere onderwijs consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een goede weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2023 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2021 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld. Om tot het oordeel van doelmatigheid te komen, is gebruik gemaakt van de informatie uit de begroting en jaarrekening en uit de

buraps (op alle weergegeven domeinen) en wordt die informatie getoetst tijdens schoolbezoeken en door middel van rapporten van audits en van de accountant. De accountant is in oktober 2021 voor vier jaar benoemd door het toezichthoudend bestuur. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd. Dit is onder andere het geval met burgerschap.

Ook is via de ALV van de Coöperatie ZWN het *Strategisch perspectief 2022-2026* goedgekeurd dat ook als perspectief geldt voor onze school.

Specifiek toezicht

Het toezichthoudend bestuur heeft zich het afgelopen jaar naast haar algemene toezicht vooral gericht op het welbevinden van het personeel na het vertrek van de schooldirecteur. Het TB heeft naast de reguliere contactmomenten meer 'informele' bezoeken gebracht om zichtbaar en bereikbaar te zijn voor het personeel.

Het TB heeft in haar vergaderingen met (een afvaardiging van) het uitvoerend bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd of meegedacht bij het formeren van beleid. Daarbij is ondersteuning gegeven aan het uitvoerend bestuur en zijn beleidsadviezen meegegeven.

Als werkgever van de schooldirecteur is samen met de algemeen directeur een exitgesprek gehouden. Daaruit kwamen geen bijzonderheden.

Alle informatie overziende concludeert het TB over 2022 dat het uitvoerend bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de toezichthouders in de Bestuurlijke Beleidsdocumenten en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed in het licht van de doelen van de school. Ook is er – op bovenschools niveau – voldoende afstemming en strategische samenwerking met andere onderwijsinstellingen in de regio en binnen de reformatorische denominatie en met de besturenorganisaties, de PO-Raad en de Pabo.

Bestuursevaluatie

Het TB heeft in 2022 een evaluatie gehouden met het uitvoerend bestuur en binnen het toezichthoudend bestuur. Dit is niet gedaan onder leiding van een externe. De evaluatie onder leiding van een externe zal in 2023 of 2024 plaatsvinden. De uitkomsten zijn besproken in de TB vergadering van d.d. 06-12-2022. Het blijkt het dat TB overwegend tevreden is over haar functioneren. Aandachtspunten die het TB vanuit de evaluatie meeneemt zijn: voeling met de achterban, onderlinge communicatie, invulling van bestuurdersrol.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat betekent dat alleen die ouders hun kind aan mogen melden die de grondslag van de school van harte onderschrijven en naleven.

Ouders kunnen hun kinderen aanmelden bij de school. Bij het eerste kind ontvangen de ouders bezoek van de schooldirecteur. Na gedaan verslag van dit bezoek in het TB, besluit het TB over de aanmelding. De ouders tekenen daarna de identiteitsdocumenten. Dit geldt niet voor de kinderen van het gezin die daarna op school komen. In 2022 zijn enkele nieuwe gezinnen toegelaten tot de school.

Besluit

Allereerst pas het ons als toezichthoudend bestuur om de Heere, de Bron van alle goeds, te danken voor wat Hij dit jaar gegeven heeft. Vervolgens wil het toezichthoudend bestuur zijn dank uitspreken aan het uitvoerend bestuur, inclusief de interim bestuurder, voor de wijze waarop het leiding heeft gegeven aan de school. Het uitvoerend bestuur heeft door zijn transparante, tijdige en constructieve verantwoording de toezichthouder voldoende in staat gesteld om haar toezichthoudende taak op een behoorlijke wijze te vervullen.

Namens het toezichthoudend bestuur,

Voorzitter,

B. Dekker

Secretaris,

C. den Braber

Bijlage 2   Verslag Medezeggenschap

Goes, 30 mei 2023

Onderwerp: jaarverslag 2022

Geacht bestuur,

Hierbij doen wij het jaarverslag over het jaar 2022 u toekomen. We hopen kort in te gaan op de belangrijkste punten van het afgelopen jaar.

Er hebben in het afgelopen jaar twee wijzigingen plaatsgevonden binnen de samenstelling van de adviesraad, dhr. Guiljam en mevr. Van Beek-Hoogeveen zijn afgetreden en toegetreden zijn dhr. Goudzwaard en mevr. Van Beek-Lokerse.

We hebben in het afgelopen jaar verschillende adviezen onder de aandacht gehad, waaronder het beroepsprofiel, financieel beleidsplan, formatieplan, professioneel statuut, etc.

De samenwerking met het uitvoerend en toezichthoudend bestuur verloopt goed. Met onze vragen of opmerkingen kunnen we daar terecht.

We hopen u op deze wijze voldoende geïnformeerd te hebben. Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u bij ondergetekende terecht.

Namens de adviesraad,

Secretaris,

A.J. Mallan-van Voorden

JAARREKENING 2022

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na verwerking resultaatbestemming)

	2022	2021
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	217.380	234.882
Financiële vaste activa	-	5.250
	<u>217.380</u>	<u>240.132</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	6.962	39.998
Liquide middelen	445.488	403.970
	<u>452.450</u>	<u>443.968</u>
Totaal	<u><u>669.830</u></u>	<u><u>684.099</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	298.465	380.075
Voorzieningen	256.330	222.834
Kortlopende schulden	115.036	81.190
Totaal	<u><u>669.830</u></u>	<u><u>684.099</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	2022	Begroting 2022	2021
Baten			
Rijksbijdragen	953.991	887.306	866.905
Overige baten	5.041	3.000	2.219
Totaal baten	959.033	890.306	869.124
Lasten			
Personeelslasten	823.878	709.845	721.483
Afschrijvingen	26.523	26.560	24.512
Huisvestingslasten	93.000	47.500	38.000
Overige lasten	96.878	81.400	95.292
Totaal lasten	1.040.279	865.305	879.288
Saldo baten en lasten	81.246-	25.001	10.164-
Financiële baten en lasten	365-	500-	166-
RESULTAAT BOEKJAAR	81.611-	24.501	10.330-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het bestuur stelt voor om het resultaat over 2022 ad -€ 81.611 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	81.469-
Bestemmingsreserves publiek	4.820
Bestemmingsreserves privaat	4.962-
Totaal	81.611-

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	81.246-	10.164-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	26.523	24.512
- Mutaties van voorzieningen	33.496	13.993
	60.019	38.505
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	33.036	2.241-
- Mutaties kortlopende schulden	33.847	7.198
	66.883	4.957
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	45.656	33.298
Ontvangen interest	365-	166-
Totaal	365-	166-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>45.291</i>	<i>33.132</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	9.021-	40.130-
Mutaties overige financiële vaste activa	5.250	5.250
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>3.771-</i>	<i>34.880-</i>
Mutatie van liquide middelen	41.520	1.748-

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 30 juni 2023

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	20	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	20	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	8/10	Zonnepanelen	15

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Flottende activa

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de stichting komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Foutenherstel

De voorziening groot onderhoud werd gewaardeerd volgens de strikte methode, maar met een afslag van € 90.000. Dit werd gedoogd zolang de overgangsregeling voor groot onderhoud geldt. Vanaf 2022 wordt echter de keuze gemaakt deze afslag achterwege te laten. Daarmee is sprake van foutenherstel, omdat dus m.i.v. 2022 de regelgeving op een juiste manier wordt toegepast. Dit foutenherstel is retrospectief toegepast door:

- Per 1-1-2021 is de boeking Eigen vermogen aan Onderhoudsvoorziening gemaakt van € 90.000 middels een rechtstreekse vermogensmutatie.
- De eindbalans 2021 is gewijzigd waardoor ook de kengetallen zijn gewijzigd.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 850 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de

jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 110,9%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal +/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2022	2021
Solvabiliteit 1	0,45	0,56
Solvabiliteit 2	0,83	0,88
Liquiditeit (current ratio)	3,93	5,47
Liquiditeit (quick ratio)	3,93	5,47
Rentabiliteit	-8,51%	-1,19%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	61,95%	69,38%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	8,50%	16,75%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
	Gebouwen en terreinen	118.854	37.826	81.028	-	-	5.361	75.667	118.854
Inventaris en apparatuur	249.580	127.027	122.553	2.092	-	15.366	109.279	251.672	142.393
Andere vaste bedrijfsmiddelen	62.306	31.005	31.301	6.929	-	5.796	32.434	57.975	25.541
Totaal	430.740	195.858	234.882	9.021	-	26.523	217.380	428.501	211.121

Desinvesteringen			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Andere vaste bedrijfsmiddelen	11.260	11.260	-
Totaal	11.260	11.260	-

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2022
	Overige vorderingen	5.250	-	5.250	-
Totaal	5.250	-	5.250	-	-

Vorderingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Debiteuren	142	432
OCW/EZ	-	36.604
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	6.819	2.957
Overige overlopende activa	-	5
Overlopende activa	<u>6.819</u>	<u>2.963</u>
Totaal	<u><u>6.962</u></u>	<u><u>39.998</u></u>

Liquide middelen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kasmiddelen	48	104
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>445.440</u>	<u>403.866</u>
Totaal	<u><u>445.488</u></u>	<u><u>403.970</u></u>

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2022	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2022
<i>Algemene reserve</i> Algemene reserve	193.218	81.469-	-	111.749
	193.218			111.749
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i> Bestemmingsreserve personeel	75.000	-	-	75.000
Bestemmingsreserve NPO	22.387	4.820	-	27.207
	97.387			102.207
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i> Bestemmingsreserve algemeen	89.471	4.962-	-	84.509
	89.471			84.509
Totaal	380.075	81.611-	-	298.465

De bestemmingsreserve personeel is gevormd ten behoeve van het minimaal benodigde weerstandsvermogen uit personele risico's.

Voorzieningen	Stand per 1-1-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2022	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	7.581	1.011	-	-	8.592	-	8.592
Voorziening voor groot onderhoud	215.253	61.883	29.398	-	247.738	-	247.738
Totaal	222.834	62.894	29.398	-	256.330	-	256.330

* *Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2022	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	7.581	1.011	-	-	8.592	-	8.592
	7.581	1.011	-	-	8.592	-	8.592

Kortlopende schulden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Crediteuren	38.065	10.889
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38.469	29.266
Schulden ter zake van pensioenen	11.869	9.764
Kortlopende overige schulden	<u>1.430</u>	<u>2.889</u>
	89.833	52.808
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en -dagen	22.792	23.225
Reservering bindingstoelage	2.411	-
Overige overlopende passiva	-	5.158
Overlopende passiva	<u>25.203</u>	<u>28.382</u>
Totaal	<u><u>115.036</u></u>	<u><u>81.190</u></u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
			Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
aankruisen wat van toepassing is				
niet van toepassing				

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	821.933	770.215	757.777
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geormerkte OCW-subsidies	83.284	82.818	69.017
	83.284	82.818	69.017
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	48.774	34.273	40.111
Totaal	<u>953.991</u>	<u>887.306</u>	<u>866.905</u>

Overige baten			
<i>Overige</i>			
Giften inz ANBI-instelling	2.084	-	-
Overige baten personeel	1.644	1.500	1.464
Overige	1.313	1.500	755
	5.041	3.000	2.219
Totaal	<u>5.041</u>	<u>3.000</u>	<u>2.219</u>

2022

Begroting 2022

2021

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	568.531	499.306	497.875
Sociale lasten	74.597	72.905	74.713
Pensioenlasten	78.646	78.134	75.323
	721.774	650.345	647.911

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	1.011	-	617
Personeel niet in loondienst	37.667	1.000	25.410

Overige

(Na)scholingskosten	15.984	12.000	19.357
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	13.650	12.000	16.720
Kosten werving personeel	9.826	2.000	236
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	1.139	500	492
Representatiekosten personeel	2.618	3.500	4.069
Kosten federatie	21.598	18.100	16.408
Overige	7.084	10.400	2.657

Totaal overige

	71.900	58.500	59.940
--	--------	--------	--------

	110.578	59.500	85.967
--	---------	--------	--------

Af: uitkeringen	8.474	-	12.394
-----------------	-------	---	--------

Totaal	823.878	709.845	721.483
---------------	----------------	----------------	----------------

Het aantal personeelsleden over 2022 bedroeg gemiddeld 11 FTE. (2021 10)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	5.361	4.758	5.361
Inventaris en apparatuur	15.366	16.958	14.355
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.796	4.844	4.797
Totaal	26.523	26.560	24.512

Huisvestingslasten

Huur	210	200	203
Onderhoud	5.601	5.000	2.844
Energie en water	12.394	12.000	12.626
Schoonmaakkosten	7.804	6.000	6.399
Belastingen en heffingen	3.515	2.000	1.114
Dotatie voorziening onderhoud	61.883	21.300	13.376
Bewaking/beveiliging	1.309	500	1.439
Overige	284	500	-
Totaal	93.000	47.500	38.000

2022

Begroting 2022

2021

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	14.470	13.500	13.634
Accountantslasten (controle jaarrekening)	3.267	2.700	3.025
Telefoon- en portokosten e.d	971	1.700	1.436
Kantoorartikelen	127	300	161
Stichtingslasten	6.450	7.000	8.950
Bestuurs-/managementondersteuning	123	-	-

25.408

25.200

27.206

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	2.333	800	1.731
---------------------------------	-------	-----	-------

2.333

800

1.731

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	26.567	20.500	21.191
Computerkosten	19.065	17.000	27.846
Kopieer- en stencilkosten	4.930	4.500	5.546

50.562

42.000

54.584

Overige

Kantinekosten	3.507	2.200	2.427
Schoolkrant	1.087	600	414
Abonnementen	2.944	2.300	2.252
Overige	11.038	8.300	6.678

18.575

13.400

11.771

Totaal

96.878

81.400

95.292

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	3.267	2.700	3.025
Andere controle opdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-

Accountantslasten

3.267

2.700

3.025

Financiële baten en lasten

Rentebaten	21	-	108
Rentelasten	385	500	274

Totaal

365

500

166

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract- onderwijs	Contract- onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2022	Resultaat jaar 2022	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname- percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing												

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract- onderwijs	Contract- onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname- percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Coöperatie ZWN	Coöperatief verband	Andel	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract- onderwijs	Contract- onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname- percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2022 - Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 128000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	J de Nooijer	BW de Leeuw
Gegevens 2022		
Functiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/07	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,6	0,10
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 29.409	€ 10.481
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.442	€ 1.915
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 33.850</u>	<u>€ 12.397</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 44.607	€ 12.547
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 33.850	€ 12.397
Gegevens 2021		
Functiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	0,6	0,09
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 41.623	€ 9.145
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.335	€ 1.726
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 48.957</u>	<u>€ 10.870</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 74.400	€ 11.714
Bezoldiging	€ 48.957	€ 10.870

1b. Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking voor de eerste 12 maanden van de functievervulling

Bedragen x € 1		Interim-directeur W. Heenck	
Functiegegevens		N.V.T.	
Kalenderjaar	2022	2021	
Periode functievervulling in kalenderjaar	01/09 - 31/12		
Aantal kalendermaanden functievervulling	4		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	272		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in kalenderjaar	€ 206		
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 114.400		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€55.929		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? (Ja/Nee, namelijk €..)	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 29.865		
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 29.865		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder**Gegevens 2022**

Naam topfunctionaris	Functie(s)	
Lokerse, D.G.	lid	
Eversdijk, N.	lid	afgetreden in 2022
Guiljam, J.H.	lid	
Kesselaar, P.J.L.	lid	afgetreden in 2022
Braber, C.L. den	lid	
Bruinooge, A.P.	lid	
Dekker, A.	voorzitter	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

In de statuten van het Cooperatief verband van Chr. scholen op g.g. regio Zuid-West (artikel 8) is opgenomen dat de leden in gelijke delen aansprakelijk zijn voor tekorten die optreden in de exploitatie.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichhoudend orgaan van Stichting tot het Verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland te Goes en Kruiningen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting tot het Verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland te Goes en Kruiningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting tot het Verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland te Goes en Kruiningen op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting tot het Verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland te Goes en Kruiningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens

verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij

fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 30 juni 2023

Van Ree Accountants

T. van Dolderen RA MSc

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 VAN DE DR. C. STEENBLOKSCHOOL

	2022	Begroting 2022	2021
Baten			
Rijksbijdragen	953.991	887.306	866.905
Overige baten	2.957	3.000	2.219
Totaal baten	<u>956.949</u>	<u>890.306</u>	<u>869.124</u>
Lasten			
Personeelslasten	823.878	709.845	721.483
Afschrijvingen	25.927	26.560	23.916
Huisvestingslasten	93.000	47.500	38.000
Overige lasten	90.428	74.400	86.342
Totaal lasten	<u>1.033.233</u>	<u>858.305</u>	<u>869.741</u>
Saldo baten en lasten	76.284-	32.001	617-
Financiële baten en lasten	365-	500-	271-
Netto resultaat	<u><u>76.649-</u></u>	<u><u>31.501</u></u>	<u><u>889-</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 VAN DE STICHTING

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
Baten			
Collecten kerken/donaties/giften	2.084	-	-
Totaal baten	<u>2.084</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Lasten			
Betaalde giften/bijdragen	-	-	2.500
Personele lasten	1.200	-	1.200
Lasten leerlingenvervoer	5.250	-	5.250
Afschrijvingen	596	-	596
Overige lasten	-	7.000	-
Totaal lasten	<u>7.046</u>	<u>7.000</u>	<u>9.546</u>
Saldo baten en lasten	<u>4.962-</u>	<u>7.000-</u>	<u>9.546-</u>
Financiële baten en lasten	-	-	105
Netto resultaat	<u><u>4.962-</u></u>	<u><u>7.000-</u></u>	<u><u>9.441-</u></u>

In de stichtingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de stichtingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.